

Když podzim přichází

Jana Hulmáková

S nástupem podzimu přibývá chmurných nálad, s nimiž se pojí též zvýšený počet sebevražd. Senioři jsou v tomto směru jednou z nejhroženějších skupin. Dle údajů Českého statistického úřadu byla v roce 2018 sebevražda příčinou smrti u 399 osob ve věku od 65 let, přičemž lze předpokládat, že část případů zůstává v oblasti latence. Právě sebevražedností seniorů, mapováním toho, do jaké míry jsou naplňovány jejich PBSP potřeby a také, jaký je aktuální stav a možnosti zlepšení sociální práce v této oblasti, se zabývá ve svém článku Olga Havránková. K tomu, aby byli sociální pracovníci v této i dalších oblastech připraveni a schopni i v dlouhodobém horizontu kvalitně působit, je nesporné, že musejí umět pracovat se zvýšenou zátěží na jejich duševní kondici a rovnováhu. Právě na význam duševní hygieny u sociálních pracovníků a nezbytnost spolupráce zaměstnavatelů, vzdělavatelů a sociálních pracovníků v této oblasti ve svém článku poukazuje Michal Kaczor. Na neméně významné téma — profesionalizaci v oblasti sociální práce — je zaměřena stať Oldřicha Matouška, Pavla Navrátila a Tatiány Matulayové, kde jsou, vedle nástinu změn pojetí profesionality v sociální práci v historickém kontextu, analyzovány aktuální trendy jako je např. důraz na specializaci či tlak na efektivitu.

Skutečnost, že dítě nemůže vyrůstat ve své rodině a je umístěno do některé z náhradních forem péče, vyvolává specifické otázky, které souvisejí s tím, aby taková péče byla kvalitní. Zároveň je třeba také usilovat o to, aby byly minimalizovány negativní efekty, které se váží na pobyt dětí mimo rodinu, a to zejména ve stacionárních formách péče. Těmto otázkám je věnována pozornost hned v několika směrech. Dlouhodobě přetrvávajícími problémy, které se týkají mladých dospělých, kteří opouštějí ústavní péči, ale též návrhy na zlepšení současné situace, se zabývá Oldřich Matoušek. Problematiku dodržování právní úpravy, pokud jde o kvalifikaci sociálních pracovníků v těchto zařízeních, řeší Hana Pavezková a Michaela Límová. Na aktuální situaci, možnosti a problémy spojenými s aplikací péstounské péče na přechodnou dobu u dětí s poruchou attachmentu se zaměřuje Tereza Hubáčková. Nad tématem, kterému dosud nebyla v oblasti náhradní péče věnována příliš pozornost — tj. problematice mechanismů v rámci ústavních forem péče, konkrétně ústavní a ochranné výchovy, které v sobě mohou odrážet předsudky a stereotypy v oblasti genderu a které pak mohou přispívat k sociální nerovnosti, se zamýšlí Josef Vošmik.

Cenné informace přináší i příspěvek Anny Hašplové, věnovaný krizové intervenci u neformálně pečujících osob, dále příspěvek Jany Plavnické a Dušana Šlosára, zaměřený na aktuální aspekty zdravotních rizik migrantů v sociální práci na Slovensku. Lenka Strouhalová se zabývá možnostmi využití narativního přístupu při rozvoji osobní identity v procesu zotavování se z duševního onemocnění. V příspěvku Evy Křížové se pak dozvíte o možnostech využití sociografické metody v sociální práci.

Věříme, že informace, které přináší aktuální číslo Fóra sociální práce, opět alespoň trochu přispějí na cestě v poznávání tak rozmanité vědní disciplíny, jakou je sociální práce.